

Kdo byl kdo v Miletíně

Ve třetí části seriálu si na starých fotografiích připomeneme tváře učitelů, kteří učili na miletínské škole v roce 1941 a později.

Učitelský sbor miletínské školy v roce 1941

Zleva stojí:

Antonín Břicháček (1908-1985), Josef Červenka (1906-?), Karel Pospíšil (1908-?), Bohumil Veselý, ředitel (1898-1954), Bohumil Příhoda (1909-?), Josef Nosek (1905-1980), Antonín Pospíšil (1910-1945)

Zleva sedí: Irena Brdičková (1906-?), Anna Tencaová-Votrubová (1907-?), Bohumila Lhotová (1892-?), Božena Herbrychová (1911-?), Milada Hrychová (1915-?), Marie Matějovská (1908-1992), Jana Vyleťalová (1920-?)

Učitelský sbor Obecné a měšťanské školy smíšené spisovatele K. J. Erbena v Miletíně, jak zněl oficiální název miletínské školy ve třetím roce okupace, se nechal vyfotografovat 25. června 1941.

Na škole tehdy působila řada učitelů evakuovaných v letech 1938 a 1939 z dosavadních působišť v Sudetech a na Slovensku: Karel a Antonín Pospíšilové, ředitel Bohumil Veselý a učitelky Lhotová, Brdičková a Hrychová.

Karel Pospíšil se narodil v roce 1908 do jičínské učitelské rodiny, v Jičíně absolvoval i učitelský ústav (v roce 1927). Učit začínal na menšinových českých školách v Sudetech, od září 1929 na obecných školách novopackého okresu (Vojice, Sobčice, Vřesník, Šárovcova Lhota, Hořice). V roce 1935 nastoupil na měšťanku v Harrachově, kde se následujícího roku oženil a stal se otcem. Po obsazení Sudet v říjnu 1938 odešel s rodinou zpět na Jičínsko a školní rok dokončil na měšťanské škole v Sobotce.

V letech 1939-1944 učil na měšťance v Miletíně, kde se potkával s mladším bratrem Antonínem. Na podzim 1944 byl stejně jako bratr a někteří další kolegové nasazen na stavební práce v Račicích. Aktivně se účastnil odboje, za povstání byl vojenským velitelem hořického okresu. V květnu nastoupil vojenskou činnou službu a poté přesídlil do Hořic, kde byl v listopadu 1945 zvolen za předsedu místního národního výboru. Ve funkci vydržel až do května 1950, poté krátce působil jako ředitel hořické Sociální a pedagogické školy.

Bohumil Veselý pocházel rovněž z učitelské rodiny. Narodil se 1898 v jihočeském Bavorově, roku 1916 maturoval na reálce v Písku, na podzim 1918 získal v Příbrami způsobilost pro obecné školy. Učit začínal v rodném kraji, roku 1921 přestoupil do dnes již zaniklých Komořan u Mostu. Zde se v roce 1923 oženil s kolegyní a stal se otcem čtyř dětí. V letech 1925-1938 působil jako ředitel měšťanské školy v Písařově (okres Šumperk), odkud byl po obsazení Sudet přeložen nejprve na dívčí měšťanku do Dvora Králové a od podzimu 1940 jako ředitel do Miletína, kde přečkal celou okupaci.

V listopadu 1948 byl jmenován okresním školním inspektorem a odešel do Hořic. V únoru 1954 následkem vážné nemoci zemřel. Jeho specializací byla výuka psaní na stroji. K tomu účelu sestavil též učebnici, která vyšla ve více vydáních.

Pokračování na str. 27

Bohumila Lhotová se sice narodila v Úbislavicích (v roce 1892) a vychodila hořickou Vesnu, od roku 1920 působila jako učitelka domácích nauk v Tanvaldu a okolí. Po evakuaci pohraničí přišla v lednu 1939 do Miletína, kde učila ženským ručním pracím na obecné i měšťanské škole, a to až do roku 1945.

Irena Brdičková pocházela z Chrudimska, narodila se roku 1906 ve Vejvanovicích. Studovala na severní Moravě, maturovala roku 1929 ve Valašském Meziříčí. Od té doby vystřídala dlouhou řadu obecných škol na Moravě a zejména na Slovensku. Rok 1939 ji zastihl ve vzdálených Spišských Vlachách, po odtržení Slovenska přišla na Hořicko a v únoru 1941 do Miletína. Odtud však odešla již o prázdninách v roce 1942.

Poslední z kantorů, které do Miletína přivedly dramatické události předcházející druhé světové válce, byla **Milada Hrychová**. Narodila se roku 1915 v Dobré Vodě u Hořic, učit začínala ve středních a severních Čechách. Do Miletína přišla již v prosinci 1938 z Bohušovic nad Ohří. Na miletínské obecné učila do prosince 1941, kdy odešla učit na Chroustov.

I **Bohumila Příhodu** přivedla do Miletína předválečná politická situace, i když na rozdíl od výše jmenovaných kolegů nemusel utíkat z obsazeného území. Narodil se roku 1909 v Pardubicích, roku 1928 maturoval na učitelském ústavu v Hradci Králové. Po absolvování vojenské prezenční služby působil na školách ve středních a severních Čechách (Kladno, Žatec, Postoloprty...), v létě 1938 nastoupil na miletínskou měšťanku. Tajemstvím je obestřena jeho činnost za mobilizace: jako nadporučík v záloze nastoupil ke svému útvaru, byl však obratem propuštěn a ještě před Mnichovem se stihl oženit. V Miletíně učil až do roku 1949, kdy odešel na chlapeckou střední školu v Hořicích.

Antonín Břicháček již patřil k pevnému jádru miletínského učitelského sboru. Pocházel ze středních Čech, narodil se v roce 1908 v Novém Kníně na Příbramsku. Po maturitě ve Sv. Janu pod Skalou v roce 1928 a vojenské prezenční službě byl ustanoven na obecnou školu na Vřesníku a již od září 1929 na obecnou školu v Miletíně. V letech 1932-1938 působil vždy krátce v Bašnicích a různých školách v Hořicích, než se vrátil na miletínskou měšťanku. S výjimkou nasazení v Račicích na podzim 1944 už zůstal v Miletíně až do odchodu na penzi v roce 1969. Po řadu let rovněž ve funkci zástupce ředitele školy. V roce 1945 se oženil s kolegyní Annou Stuchlíkovou a stal se otcem čtyř dětí. Zemřel v Miletíně v roce 1985.

Anna Tencaová se narodila jako Anna Votrubová roku 1908 v Mlázovicích, maturovala na jičínském učitelském ústavu v roce 1927. Jako výpomocná učitelka působila na několika školách, dokud se v roce 1930 neprovdala za italského státního příslušníka Viktora Tencu. Sňatkem tak ztratila československé občanství a nemohla zůstat ve školní službě až do jeho opětovného získání. Počátkem roku 1936 přišla do Miletína na obecnou školu. V letech 1937-1939 učila v Bašnicích, pak opět v Miletíně. Po osvobození v létě 1945 odešla do pohraničí.

Jana Vyleťalová, miletínská rodačka (1920). V roce 1939 maturovala na učitelském ústavu v Hradci Králové. Od září 1939 působila jako hospitantka na obecné škole v Miletíně. Na podzim získala učitelskou způsobilost a krátce zastupovala na Vřesníku. Provdala se a již jako Jana Ungrádová učila opět na obecné škole v Miletíně. V říjnu 1946 odešla za manželem do Žamberka. Byla velmi hudebně nadaná.

Josef Červenka, laický učitel náboženství čsl. (resp. českomoravského). Narodil se 1906 v Hlinsku v Čechách, po měšťance a střední škole byl čtyři roky úředníkem v kožešnickém závodě v Hlinsku, později jako nezaměstnaný složil zkoušky z náboženství a stal se katechetou. Ženatý, dva synové, aktivní hudebník. Do Miletína dojížděl od září 1937 z Velkého Vřešťova.

O Marii Matějovské, Boženě Herbrychové a Josefu Noskovi jsem psal v minulém díle seriálu. Antonínu Pospíšilovi bude naopak věnován jeden z dílů příštích.

Příště: účastníci květnového povstání 1945

Jan Hlavatý

